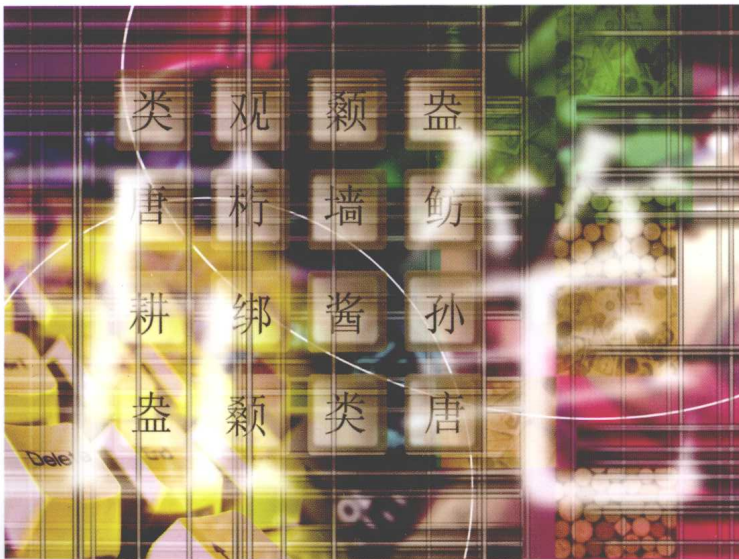


كومپيۇتېردا بەش سىزىق بويىچە
خەنزۇچە خەت كىرگۈزۈشنى
رەسىمگە قاراپ تېز ئۆگىنىش



图书在版编目(CIP)数据

看图速成五笔字型:维吾尔文/米尔夏提等编著.—乌鲁木齐:新疆人民出版社,2010.2

ISBN 978-7-228-13215-7

I. 看… II. 米… III. 汉字编码, 五笔字型—维吾尔语
(中国少数民族语言) IV. TP391.14

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2010)第 018114 号

编 者: 米尔夏提·力提甫, 居来体·米吉提, 维尼拉·木沙江

责任编辑: 依明江·艾木都拉

责任校对: 米丽古丽

出版行发: 新疆人民出版社

地 址: 乌鲁木齐市解放南路 348 号

电 话: 0991-2827472

邮 编: 830001

印 刷: 乌鲁木齐八家户彩印有限公司

经 销: 新疆维吾尔自治区新华书店

开 本: 880×1230 毫米 32 开本

印 张: 5.75 印张

版 次: 2010 年 2 月第 1 版

印 次: 2010 年 2 月第 1 次印刷

印 数: 1-3000

定 价: 13.00 元

كومپيۇتېردا بەش سىزىق بويىچە خەنزۇچە خەت كىرگۈزۈشنى رەسىمگە قاراپ تېز ئۆگىنىش

تۈزگۈچىلەر: مىرشات لېتىپ، جۈرئەت مىجىت، ۋىنىرا مۇسا

مەسئۇل مۇھەررىر: ئىمىنجان ھەمدۇللا

مەسئۇل كوررېكتور: مېھرىگۈل

نەشر قىلغۇچى: شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 - نومۇر

تېلېفون: 0991 - 2827472

پوچتا نومۇرى: 830001

باسقۇچى: ئۈرۈمچى باجياخۇ رەڭلىك مەتبەئەچىلىك چەكلىك شىركىتى

ساتقۇچى: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى

فورماتى: 880×1230 مىللىمېتىر 1/32

باسما تاۋىقى: 5.75

نەشرى: 2010 - يىل 2 - ئاي 1 - نەشرى

باسمىسى: 2010 - يىل 2 - ئاي 1 - بېسىلىشى

تىراژى: 1-3000

كىتاب نومۇرى: ISBN 978-7-228-13215-7

باھاسى: 13.00 يۈەن

مۇندەرجە

بىرىنچى باب مائۇس ۋە كۇنۇپكا تاختىسى بىلەن

- تونۇشۇش 1
- § 1 . مائۇس بىلەن تونۇشۇش 1
- § 2 . كۇنۇپكا تاختىسى بىلەن تونۇشۇش 4
- § 3 . ئىنگىلىزچە خەت ئورۇشنى مەشىق قىلىش 16

ئىككىنچى باب بەش سىزنىڭ بويىچە خەت كىرگۈزۈش

- ئۇسۇلى 31
- § 1 . بەش سىزنىڭ خەتنىڭ قۇرۇلما تۈزۈلۈشى 31
- § 2 . بەش سىزنىڭ خەتنىڭ خەت ئېلېمېنتى كۇنۇپكا تاختىسى 46
- § 3 . ھەرقايسى رايونلاردىكى خەت ئېلېمېنتلىرى ئارقىلىق خەت تۈزۈشتىن ئەمەلىي مىساللار 51

ئۈچىنچى باب بەش سىزنىڭ خەنزۇچە خەت كىرگۈزۈش

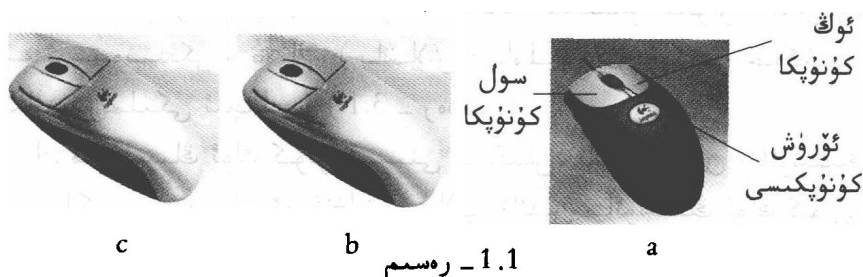
- ئۇسۇلى 69
- § 1 . بەش سىزنىڭ خەنزۇچە خەتنى كىرگۈزۈشنىڭ ئۇچرىشىش يۈزى بىلەن تونۇشۇش ۋە ئىشلىتىش 69
- § 2 . خەنزۇچە خەتنى پارچىلاش پرىنسىپى 76
- § 3 . سۆز بىرىكمىلىرىنى كىرگۈزۈش ئۇسۇلى 101
- قوشۇمچە: كۆپ ئىشلىتىلىدىغان خەنزۇچە خەتلەرنىڭ بەش سىزنىڭ بويىچە كودلىنىشى ۋە خەت ئېلېمېنتلىرىغا پارچىلىنىشى 108

بىرىنچى باب مائۇس ۋە كۇنۇپكا تاختىسى بىلەن تونۇشۇش

سىز بىر بارمىقىڭىزنى ئىشلىتىپ ئېمائل يوللىغان بولۇشىڭىز،
ئىككى بارمىقىڭىزنى ئىشلىتىپ ئېلېكترونلۇق ئويۇنلارنى ئوينىغان
بولۇشىڭىز مۇمكىن، سىز يەنە ئۈچ بارمىقىڭىزنى ئىشلىتىپ خەت
يازالايسىز، رەسىم سىزالايسىز، چوت سوقالايسىز... ئەمما، ئون
بارمىقىڭىزنى تەڭلا ئىشلىتىپ كومپيوتېرنىڭ كۇنۇپكا تاختىسىدىكى
كۇنۇپكىلاردا مەشغۇلات قىلالامسىز؟ بەلكىم قىلالامسىلىقىڭىز مۇمكىن.
ئەمەلىيەتتە، بۇ دېمەككە ناھايىتى مۇرەككەپ، ئىشلەشكە ناھايىتى
ئاسان مەشغۇلات. سىز بارماقلىرىڭىزنى كۇنۇپكا تاختىسىنىڭ ھەرقايسى
ئورۇنلىرىغا توغرا قويىشىڭىزلا بولىدۇ.

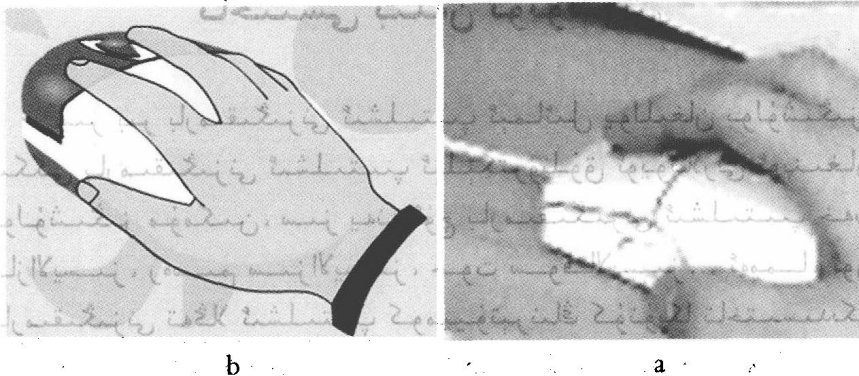
§ 1. مائۇس بىلەن تونۇشۇش

مائۇسنىڭ شەكلى ۋە تۈرلىرى خىلمۇخىل بولسىمۇ، لېكىن
ئۇلارنىڭ ئاساسىي قۇرۇلمىسى ئوخشىشىپ كېتىدۇ. نۆۋەتتە كۆپ
ئىشلىتىلىۋاتقان مائۇسنىڭ بىر دانە سول كۇنۇپكىسى، بىر دانە ئوڭ
كۇنۇپكىسى ۋە بىر دانە ئۆرۈش غالىتىكى بولىدۇ (1.1 - رەسىم).





1. مائۇسنى سۈرۈش: مائۇسنى مائۇس تەگلىكى ياكى ئۈستەل يۈزىدە سۈرگەندە كومپيۇتېر ئېكرانىدا مائۇس ئىستىرىلكىسى ماس ھالدا ھەرىكەتلىنىدۇ. مائۇس ئىستىرىلكىسى كۆپىنچە ئىستىرىلكا شەكلىدە بولىدۇ (2.1 - رەسىم).



2.1 - رەسىم

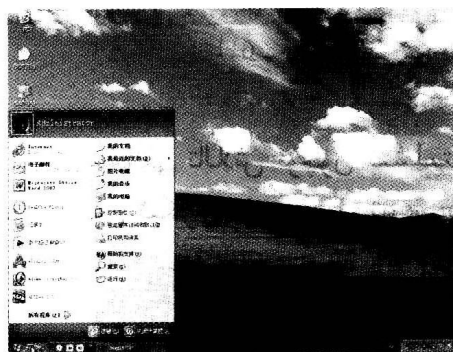
2. توغرىلاش: بۇ مائۇس ئىستىرىلكىسىنى بىر ئويىپىكتقا توغرىلاشنى كۆرسىتىدۇ. مائۇس ئىستىرىلكىسىنى ئۈستەل يۈزى سول تەرەپ ئاستىنقى بۆلۈڭىدىكى «开始» (باشلاش) كۇنۇپكىسىغا توغرىلاپ سەل تۇرغاندا ئاستى سېرىق بىر ئەسكەرتىش رامكىسى ئېچىلىپ، «单击这里开始» (بۇ ئورۇننى چەككەندە باشلىنىدۇ) دېگەن ئەسكەرتىش ئۇچۇرىنى كۆرسىتىدۇ. 3. مائۇسنى چېكىش: مائۇس ئىستىرىلكىسىنى مەلۇم بىر نىشان ئۈب-يېپىكتىغا توغرىلاپ، ئاندىن مائۇسنىڭ سول كۇنۇپكىسىنى بىگىز بارماق بىلەن تېز بىر قېتىم چېكىشنى كۆرسىتىدۇ. چېكىش مەشغۇلاتى ئادەتتە بىر سىنبەلگىنى، كوماندىنى تاللاش ياكى ئېچىش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ، مەسىلەن، مائۇس ئىستىرىلكىسىنى «回收站» (يىغىش پونكىتى) ناملىق سىنبەلگىگە توغرىلاپ چەككەندە بۇ سىنبەلگە تاللىنىدۇ. مائۇس بىلەن ۋە-زىپە ئىستىرىلكىسى «开始» (باشلاش) ناملىق كۇنۇپكىنى چەككەندە ئۇنىڭ تىزىملىكى ئېچىلىدۇ (3.1 - رەسىم).

4. مائۇسنىڭ ئوڭ كۇنۇپكىسىنى چېكىش: ئالدى بىلەن مائۇسنىڭ ئىستىرىلكىسىنى نىشان ئورۇنغا توغرىلاپ، ئاندىن مائۇسنىڭ ئوڭ كۇنۇپكىسىنى ئوتتۇرا بارماق ياكى نامسىز بارماق بىلەن تېز بىر قېتىم چې-

كىشىنى كۆرسىتىدۇ. مەسىلەن، مائۇس ئىستىرىلكىسىنى «回收站» (يىغىش پۇنكىتى) سىنبەلگىسىگە توغرىلاپ، مائۇسنىڭ ئوڭ كۇنۇپكىسىنى چەككەندە ئۇنىڭ تېز قوزغىتىش تىزىملىكى ئېچىلىدۇ، ئاندىن مائۇسنىڭ ئىستىرىلكىسىنى ئېچىلغان تىزىملىكتىن «打开» (ئېچىش) ناملىق كوماندا قۇرغىغا توغرىلاپ سول كۇنۇپكىسىنى چەككەندە ئۇنىڭ كۆزىنىكى ئېچىلىدۇ (4.1 - رەسىم).



4.1 - رەسىم



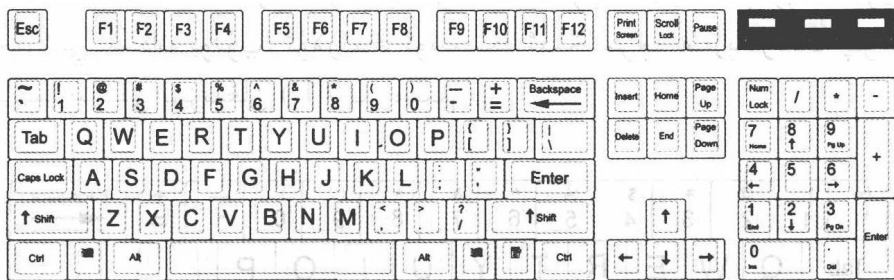
3.1 - رەسىم

5. مائۇسنى ئىككى چېكىش: مائۇس ئىستىرىلكىسىنى نشان ئورۇنغا توغرىلاپ، ئاندىن مائۇسنىڭ سول كۇنۇپكىسىنى تېز ئىككى قېتىم چېكىشنى كۆرسىتىدۇ. ئىككى چېكىش مەشغۇلاتى ئادەتتە پروگراممىنى تاللاش ۋە ئىجرا قىلىش ياكى تاللاش ۋە ھۆججەت ئېچىش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ. مەسىلەن، ئېكران يۈزىدىكى «我的电脑» (كومپيۇتېرىم) ناملىق سىنبەلگىنى ئىككى چەككەندە ئۇنىڭ كۆزىنىكى ئېچىلىدۇ (5.1 - رەسىم).

6. مائۇسنى سۆرەش: ئالدى بىلەن مائۇسنىڭ ئىستىرىلكىسىنى نشان ئورۇنغا توغرىلاپ، ئاندىن مائۇسنىڭ سول كۇنۇپكىسىنى بېسىپ قويۇۋەتمەي تۇرۇپ نشان ئورۇنغىچە سۈرۈپ، ئاندىن مائۇسنىڭ سول كۇنۇپكىسىنى قويۇپ بېرىشنى كۆرسىتىدۇ. مەسىلەن، «我的电脑» (كومپيۇتېرىم) ناملىق سىنبەلگىنى سۆرەپ ئۈستەل يۈزىنىڭ خالىغان ئورۇنغا ئاپىرىشقا بولىدۇ (6.1 - رەسىم).

1. كۈنۈپكا تاختىسى بىلەن تونۇشۇش

(1) كۈنۈپكا تاختىسىنىڭ رايونلارغا ئايرىلىشى: كومپيۇتېر ئۆگىنىش ئۈچۈن چوقۇم كۈنۈپكا تاختىسىنى ئىشلىتىشنى ئۆگىنىۋېلىشىڭىز كېرەك. كۈنۈپكا تاختىسىنى ئىشلىتىشنى ئۆگىنىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن كۈنۈپكا تاختىسىنى پىششىق بىلىشىمىز كېرەك. قېنى، كۈنۈپكا تاختىسىنىڭ قۇرۇلمىسىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىغا نەزەر سېلىپ باقايلى (8.1-رەسىم).



5

① ئىقتىدار كۈنۈپكىسى رايونى؛ ② خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونى؛ ③ تەھرىرلەش كۈنۈپكىسى رايونى؛ ④ كېڭەيتىلگەن كۈنۈپكا رايونى

8.1 - رەسىم

كۈنۈپكا تاختىسى كومپيۇتېرنىڭ ئەڭ مۇھىم بۆلىكى، ئۇنىڭ ياردىمى ئارقىلىق كومپيۇتېر بىلەن ئالاقىلىشىمىز.

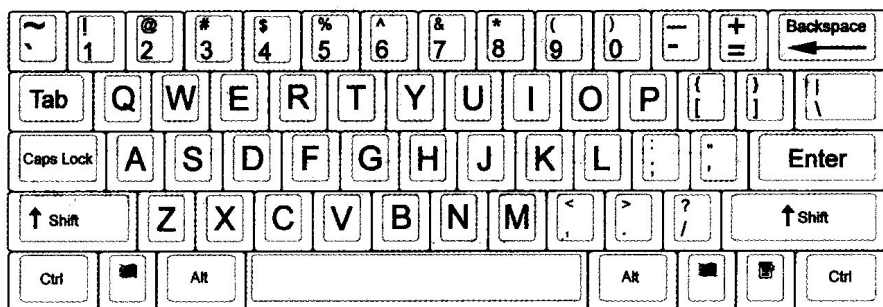
پۈتۈن كۈنۈپكا تاختىسىدا جەمئىي 105 دانە (كونىلىرىدا 101 دانە ياكى 104 دانە) كۈنۈپكا بولىدۇ، شۇڭا بىز ئادەتتە ئۇنى 105 كۈنۈپكىلىك كۈنۈپكا تاختىسى دەپ ئاتايمىز. ئەستە تۇتۇشقا قۇلايلىق بولسۇن ئۈچۈن بىز 105 دانە كۈنۈپكىنى تۆت رايونغا بۆلىمىز. ئەڭ چوڭ رايوننى «ئاساسىي كۈنۈپكا رايونى» (ياكى خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونى) «، ئەڭ ئۈستىدىكى بىرقاتار كۈنۈپكىنى «ئىقتىدار كۈنۈپكىسى رايونى»، ئوڭ چېتىدىكى بىر بۆلەك رايوننى «كېڭەيتىلگەن كۈنۈپكا رايونى» (كىچىك كۈنۈپكا رايونى) «، ئاساسىي كۈنۈپكا رايونى بىلەن كىچىك كۈنۈپكا رايونى ئوتتۇرىسىدىكى رايوننى «تەھرىرلەش كۈنۈپكىسى رايونى» دەپ ئاتايمىز.



2) خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىدىكى كاراكتېر كۈنۈپكىلىرى: خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىدىكى كۈنۈپكىلار يەنە ئىككى چوڭ تۈرگە بۆلۈنىدۇ. ئۇلار: كاراكتېر كۈنۈپكىلىرى ۋە ئىقتىدار كۈنۈپكىلىرىدىن ئىبارەت.

ئالدى بىلەن تۆۋەندىكى كاراكتېر كۈنۈپكىلىرىنى كۆرۈپ باقايلى: رەقەم كۈنۈپكىسى: خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىنىڭ ئەڭ ئۈستىگە جايلاشقان بولۇپ، جەمئىي 10 دانە كۈنۈپكا بار. ئۈستىگە 0 دىن 9 غىچە بولغان رەقەملەر يېزىلغان.

ئىنگىلىزچە ھەرپ كۈنۈپكىسى: ئىنگىلىزچە ھەرپ كۈنۈپكىلىرى جەمئىي 26 دانە بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئۈستىگە ئىنگىلىزچە ھەرپلەرنىڭ چوڭ باسما شەكلى يېزىلغان (9.1 - رەسىم).



9.1 - رەسىم

3) خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىدىكى ئىقتىدار كۈنۈپكىلىرى: خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىدا رەقەم كۈنۈپكىلىرى، ئىنگىلىزچە ھەرپ كۈنۈپكىلىرى ۋە ئالاھىدە كاراكتېر كۈنۈپكىلىرىدىن باشقا، يەنە ئىقتىدار كۈنۈپكىلىرى بولىدۇ. بۇ ئىقتىدار كۈنۈپكىلىرىنىڭ ھەربىرىنىڭ يەنە ئۆز ئالدىغا ئالاھىدە ئىقتىدارلىرى ۋە ئىشلىتىلىشى بولىدۇ.

كۈنۈپكىسى: ئىنگىلىزچە ھەرپلەرنىڭ چوڭ يېزىلىشى بىلەن كىچىك يېزىلىشىنى قۇلۇپلاش كۈنۈپكىسى دېيىلىدۇ. ئۇ خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىنىڭ سول تەرەپ ئۈچىنچى قۇرغىغا جايلاشقان.

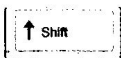


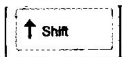
بۇ كۈنۈپكىنى ھەر قېتىم باسقاندا، ئىنگىلىزچە ھەرپلەرنىڭ چوڭ - كىچىك يېزىلىش شەكلى ئۆزگىرىدۇ. مەسىلەن، بۇ كۈنۈپكا بېسىلمىغاندا ئىنگىلىزچە ھەرپنىڭ كىچىك شەكلى چىقسا، بۇ كۈنۈپكا بېسىلغاندىن كېيىن چوڭ شەكلى چىقىدۇ.

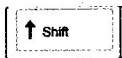
بۇ كۈنۈپكا يەنە بىر قېتىم بېسىلسا، كىرگۈزۈلگەن ھەرپلەرنىڭ كىچىك شەكلى چىقىدۇ. ئىنگىلىزچە ھەرپلەرنىڭ چوڭ - كىچىك يېزىلىشنى قۇلۇپلاش كۈنۈپكىسىنىڭ سىگنال چىرىغى بولىدۇ. مەسىلەن، چىراغ يورۇق ھالەتتە بولسا كۈنۈپكا تاختىسى چوڭ يېزىلىش ھالىتىدە تۇرىدۇ. ئەكسىچە بولغاندا كىچىك يېزىلىش ھالىتىدە تۇرىدۇ.



كۈنۈپكىسى: خوت ئالماشتۇرۇش كۈنۈپكىسى دېيىلىدۇ. بۇ كۈنۈپكا خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىنىڭ تۆتىنچى قۇرغۇغا جايلاشقان بولۇپ، ئوڭ - سولدا بىردىن جەمئىي ئىككىسى بار، شۇنداقلا ھەر ئىككى كۈنۈپكىنىڭ رولى پۈتۈنلەي ئوخشاش.

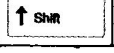


خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىدىكى بەزى كۈنۈپكىلارنىڭ ئۈستىدە ئىككى دانىدىن كاراكتېر بار بولۇپ، ئۇلار قوش بەلگىلىك كۈنۈپكا دېيىلىدۇ. بۇ كۈنۈپكىلارنىڭ ئۈستى قىسمىدىكى بەلگە يۇقىرى خوتلۇق بەلگە، ئاستىنقى قىسمىدىكى بەلگە تۆۋەن خوتلۇق بەلگە دېيىلىدۇ. يۇقىرى خوتلۇق بەلگىلەرنى چىقىرىش ئۈچۈن  كۈنۈپكىسىنىڭ ياردىمىگە تايىنىمىز.

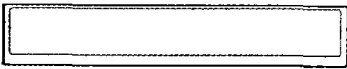
يۇقىرى خوتلۇق بەلگىلەرنى كىرگۈزگەندە، مەسىلەن « + » بەلگىسىنى كىرگۈزگەندە، ئاۋۋال  كۈنۈپكىسىنى بېسىۋېلىپ قويۇپ بەرمەي  كۈنۈپكىسىنى باسقاق، ئېكراندا « + » بەلگىسى كۆرۈنىدۇ.

خوت ئالماشتۇرۇش كۈنۈپكىسىنىڭ ئىككىنچى خىل ئىقتىدارى: كۈنۈپكا تاختىسى ئىنگىلىزچە ھەرپلەرنىڭ كىچىك يېزىلىش ھالىتىدە تۇرغاندا  كۈنۈپكىسىنى بېسىپ تۇرۇپ ھەرپ كۈنۈپكىسىنى بېسىش ئارقىلىق چوڭ يېزىلىشتىكى ھەرپلەرنى چىقارغىلى بولىدۇ. ئەگەر



سىچە كۇنۇپكا تاختىسى چوڭ يېزىلىش ھالىتىدە تۇرغاندا،  كۈ-نۇپكىسىنى بېسىپ تۇرۇپ ھەرپ كۇنۇپكىسىنى بېسىش ئارقىلىق كىچىك يېزىلىشتىكى ھەرپلەرنى چىقارغىلى بولىدۇ. خوت ئالماشتۇرۇش كۇنۇپكىسىنىڭ بۇ ئىقتىدارىدىن پەقەت كىرگۈزۈلىدىغان ئىنگىلىزچە ھەرپلەرنىڭ چوڭ شەكلى ئاز ئەھۋالدىلا پايدىلىنىلىدۇ. ئەگەر چوڭ يېزىلىشتىكى ھەرپلەرنى كۆپلەپ ئۇدا كىرگۈزۈشكە توغرا كەلسە يەنىلا  كۇنۇپكىسىنى، يەنى ئىنگىلىزچە ھەرپلەرنىڭ چوڭ - كىچىك يېزىلىشىنى قۇلۇپلاش كۇنۇپكىسىنى ئىشلەتسەك ئاسان بولىدۇ.

 كۇنۇپكىسى: قايتۇرۇش كۇنۇپكىسى دېيىلىدۇ. ئۇ خەت ئۇرۇش كۇنۇپكىسى رايونىنىڭ ئوڭ تەرىپىگە جايلاشقان. كومپيۇتېرغا مەلۇم بىر كوماندىنى يوللاپ ئىجرا قىلدۇرماقچى بولغاندا ياكى يېزىقنى يېڭى قۇردىن باشلاپ كىرگۈزمەكچى بولغاندا، قايتۇرۇش كۇنۇپكىسى بېسىلىدۇ. بۇ كۇنۇپكا بېسىلغاندىن كېيىن كومپيۇتېر كىشىلەرنىڭ ئۆزىگە نېمە قىلدۇرماقچى ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ.

 كۇنۇپكىسى: بوشلۇق كۇنۇپكىسى دېيىلىدۇ. ئۇ خەت ئۇرۇش كۇنۇپكىسى رايونىنىڭ ئاستىنقى قىسمىغا جايلاشقان.

ئۇنىڭ رولى ئېكراندىكى نۇر بەلگە تۇرغان ئورۇندىن باشلاپ كىرگۈزۈش يۆنىلىشىدە بوش ئورۇن قالدۇرۇشتىن ئىبارەت. بۇ كۇنۇپكا ھەر بىر بېسىلغاندا، ئېكراننىڭ نۇر بەلگە تۇرغان ئورنىدا بىر بوش ئورۇن ھاسىل بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا نۇر بەلگە كىرگۈزۈش يۆنىلىشىگە بىر بىرلىك يۆتكىلىدۇ.

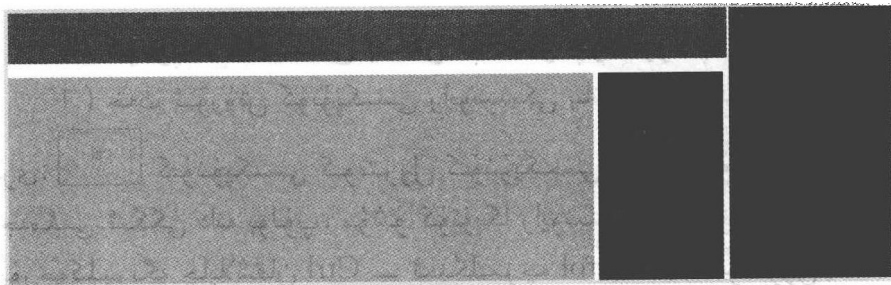
 كۇنۇپكىسى: بوشلۇقنى يوقىتىش كۇنۇپكىسى دېيىلىدۇ. ئۇ قايتۇرۇش كۇنۇپكىسىنىڭ يۇقىرىسىغا جايلاشقان بولۇپ، قالدۇرۇلغان بوشلۇقنى ۋە كىرگۈزۈلگەن كىراكتېرنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش ۋە ئۆچۈرۈش رولىنى ئوينايدۇ.

كىشىلەر كىراكتېرنى كىرگۈزگەندە بەزى خاتالىقلاردىن خالىي بولالا-

مايدۇ. بوشلۇقنى يوقىتىش كۈنۈپكىسى ئارقىلىق خاتا كىرگۈزۈلگەن كا-
راكتېرنى ئۆچۈرگىلى بولىدۇ. بۇ كۈنۈپكا ھەر بىر بېسىلغاندا نۇر بەلگە
كىرگۈزۈش يۆنىلىشىنىڭ تەتۈرگە بىر بىرلىك يۆتكىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن
بىر ۋاقىتتا نۇر بەلگە قايتقان ئورۇندىكى كاراكتېر ئۆچىدۇ. ئۇنىڭ رولى
ئۆچۈرگۈچكە ئوخشاپ كەتكەچكە، بەزىلەر ئۇنى ئۆچۈرگۈچ كۈنۈپكا دەپمۇ
ئاتايدۇ.

مەشىق

1. تۆۋەندىكى رەسىمگە كۈنۈپكا تاختىسىدىكى تۆت رايوننىڭ
ئىسمىنى يېزىپ چىقاڭ.



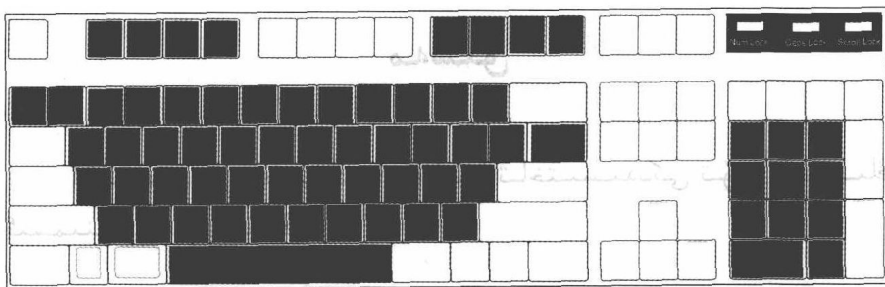
2. كۈنۈپكا تاختىسىنىڭ رەسىمىدىكى رەقەم كۈنۈپكىلىرىنى قىزىل
رەڭدە، ئىنگىلىزچە ھەرپ كۈنۈپكىلىرىنى سېرىق رەڭدە بويلاڭ (ياكى ئىپلا-
دىلەڭ).

3. كۈنۈپكا تاختىسىنىڭ خەت ئۇرۇش رايونىنىڭ بىرىنچى قۇرغىغا
جايلاشقان ئۈستۈنكى خوتتىكى كاراكتېرنى ئىزدەپ تېپىپ ئۇلارنى ئېكران-
دا كۆرسىتىڭ.

4. تۆۋەندىكى بەش دانە ئىقتىدار كۈنۈپكىسىنىڭ ئۇيغۇرچە نامىنى
يېزىپ چىقاڭ ھەمدە ئۇلارنىڭ كۈنۈپكا تاختىسىدىكى ئورنىنى ئېيتىپ
بېرىڭ.



5. تۆۋەندىكى رەسىمگە ئىنگىلىزچە ھەرپلەرنى كۇنۇپكا تاختىسىدىكى ئورۇن تەرتىپى بويىچە تولدۇرۇڭ.



2. كۇنۇپكا تاختىسى بىلەن تېخىمۇ چوڭقۇرلاپ تونۇشۇش

1 (خەت ئۇرۇش كۇنۇپكىسى رايونىدىكى باشقا ئىقتىدار كۇنۇپكىلىرى:

Ctrl كۇنۇپكىسى كونترول كۇنۇپكىسى دېيىلىدۇ. بۇ كۇنۇپكا جەمئىي ئىككى دانە بولۇپ، مۇشۇ كۇنۇپكا رايونىنىڭ ئوڭ ۋە سول ئاستى بۇرجەكلىرىگە جايلاشقان Ctrl — ئىنگىلىزچە Control (كونترول) نىڭ قىسقارتىلمىسى. بۇ كۇنۇپكا ئايرىم ئىشلىتىلمەيدۇ. زۆرۈر بولغاندا باشقا كۇنۇپكىلار بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئىشلىتىلسە كونترول قىلىش رولىنى ئوينايدۇ. ئىشلەتكەندە ئاۋۋال **Ctrl** نى بېسىپ قويۇۋەتمەي باشقا كۇنۇپكىلارنى باسىمىز.

Alt كۇنۇپكىسى: ئالماشتۇرۇش كۇنۇپكىسى دېيىلىدۇ. جەمئىي ئىككى دانە بولۇپ، بوشلۇق كۇنۇپكىسىنىڭ ئىككى تەرىپىگە جايلاشقان. Alt — ئىنگىلىزچە Alternate (ئالماشتۇرۇش) نىڭ قىسقارتىلمىسى.

Alt كۇنۇپكىسىنىمۇ يالغۇز ئىشلەتكىلى بولمايدۇ. زۆرۈر بولغاندا باشقا كۇنۇپكىلار بىلەن بىرلىكتە ئىشلىتىلىپ بەزى ئالاھىدە ئىقتىدارلار

ھاسىل قىلىنىدۇ.

Tab كۈنۈپكىسى: جەدۋەل ياساش كۈنۈپكىسى دېيىلىدۇ. خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىنىڭ ئىككىنچى قۇر سول تەرىپىگە جايلاشقان. بۇ كۈنۈپكىنى ھەر بىر قېتىم باسقاندا نۇر بەلگە كىرگۈزۈش يۆنىلىشىگە سەككىز كاتەك سۈرۈلىدۇ.

Esc كۈنۈپكىسى: ئەمەلدىن قالدۇرۇش كۈنۈپكىسى دېيىلىدۇ. كۈنۈپكىسىنىڭ سول تەرەپ ئۈستۈنكى بۇرجىكىگە جايلاشقان. Esc — ئىنگىلىزچە Escaps (ئەمەلدىن قالدۇرۇش) نىڭ قىسقارتىلمىسى. نۇرغۇنلىغان يۇمشاق دېتاللاردا بۇ كۈنۈپكى چىكىنىپ چىقىش كۈنۈپكىسى قىلىپ بەلگىلەنگەن.

2) كېڭەيتىلگەن كۈنۈپكى رايونى: كېڭەيتىلگەن كۈنۈپكى رايونىدا جەمئىي 17 دانە كۈنۈپكى بار بولۇپ، 0 دىن 9 غىچە بولغان رەقەم كۈنۈپكىلىرى ۋە ئەمەل بەلگىلىرى كۈنۈپكىلىرىمۇ بار.

Num Lock كۈنۈپكىسى: رەقەم قۇلۇپلاش كۈنۈپكىسى دېيىلىدۇ. كېڭەيتىلگەن كۈنۈپكى رايونىنىڭ ئۈستۈنكى بۇرجىكىگە جايلاشقان.

كېڭەيتىلگەن كۈنۈپكى رايونىدىكى كۈنۈپكىلارنىڭ ھەممىسى قوش بەلگىلىك كۈنۈپكىلاردۇر، يەنى بۇ رايوندىكى ھەر بىر كۈنۈپكىنىڭ ئىككى خىل ئىقتىدارى بولىدۇ. ئۇنىڭ بىرىنچىسى، رەقەم كۆرسىتىش؛ ئىككىنچىسى، نۇر بەلگىنى يۆتكەش؛ ئۇنى رەقەم كۆرسىتىش ئىقتىدارىغا ئىگە قىلىش ئۈچۈن ئالدى بىلەن رەقەم قۇلۇپلاش كۈنۈپكىسىنى بېسىپ، ئۇنىڭ ماس چىرىغىنى ياندۇرىمىز، ئاندىن كىرگۈزمەكچى بولغان رەقەم كۈنۈپكىسىنى باسقاق، ئېكراندا بۇ رەقەم كۆرۈنىدۇ.

رەقەم قۇلۇپلاش كۈنۈپكىسىنىڭ چىرىغى كېڭەيتىلگەن كۈنۈپكى رايونىدىكى كۈنۈپكى تاختىسىنىڭ سول ئۈستۈنكى بۇرجىكىدىكى ئۈچ دانە چىراغنىڭ بىرىنچىسى (يەنى سولدىكى بىرىنچىسى) بولۇپ، بۇ چىراغ يېنىق بولسىلا رەقەم كىرگۈزۈشكە بولىدۇ. ئەكسىچە ئۇ ئۆچكۈك ھالەتتە بولغاندا بۇ رەقەم كۈنۈپكىلىرى نۇر بەلگىنى يۆتكەش كۈنۈپكىلىرىغا ئۆزگىرىپ، نۇر بەلگىنىڭ يۆتكىلىشىنى كونترول قىلىدۇ.



كۈنۈپكىسى: قوش بەلگىلىك كۈنۈپكا بولۇپ، ئۈستىدىكى 0 رەقىمىگە، ئاستىدىكى قىستۇرۇش ۋە ئۆزگەرتىپ يېزىش ھالىتىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ. بۇ ئىككى ھالەت  كۈنۈپكىسى ئارقىلىق ئالماشتۇرۇلىدۇ.

كۈنۈپكىسى: قوش بەلگىلىك كۈنۈپكا بولۇپ، ئۈستىدىكى كەسىر چېكىتىگە، ئاستىدىكى ئۆچۈرۈپ تاشلاشقا ۋەكىللىك قىلىدۇ. ئۇنىڭ ئىقتىدارى  كۈنۈپكىسى ئارقىلىق ئالماشتۇرۇلىدۇ. ئەمەل بەلگىلىرى كۈنۈپكىسى:



بۆلۈش ئەمىلى كۈنۈپكىسى كۆپەيتىش ئەمىلى كۈنۈپكىسى قوشۇش ئەمىلى كۈنۈپكىسى ئېلىش ئەمىلى كۈنۈپكىسى

كۈنۈپكىسى: كىچىك قايتۇرۇش كۈنۈپكىسى دېيىلىدۇ. ئۇنىڭ ئىقتىدارى خەت ئۇرۇش كۈنۈپكىسى رايونىدىكى قايتۇرۇش كۈنۈپكىسىنىڭ بىلەن پۈتۈنلەي ئوخشاش.

(3) ئىقتىدار كۈنۈپكىسى رايونى بىلەن تونۇشۇش



ھەر بىر ئىقتىدار كۈنۈپكىسىنىڭ مۇئەييەن ئىقتىدارى بولىدۇ. بۇ كۈنۈپكىلارنى بېسىش ئارقىلىق ماس ئىقتىدارنى شەكىللەندۈرگىلى بولىدۇ. مەسىلەن، بەزى يۇمشاق دېتاللاردا  كۈنۈپكىسى ياردەم كۈنۈپكىسى قىلىپ بەلگىلىنىدۇ. ھەر خىل يۇمشاق دېتاللاردا بۇ كۈنۈپكىلارنىڭ بەلگىلىنىشى ھەر خىل بولىدۇ.

(4) تەھرىرلەش كۈنۈپكىسى رايونى: تەھرىرلەش كۈنۈپكىسى رايونىدا جەمئىي 10 دانە كۈنۈپكا بار بولۇپ، ھەممىسى تەھرىرلەش جەريانىدا نۇر بەلگىسىنى كونترول قىلىشقا ئىشلىتىلىدۇ.



كۆنۈپكىسى: يۇقىرىغا بەت ئۆرۈش كۆنۈپكىسى دېيىلىدۇ. بۇ  كۆنۈپكىسىنى باسقاندا ئېكران بېتى ئالدىغا بىر بەت ئۆرۈلىدۇ.

كۆنۈپكىسى: بۇ كۆنۈپكىسىنى بېسىش ئارقىلىق نۇر بەلگىنى نۆ-
ۋەتتىكى قۇرنىڭ بېشىغا تېزلىكتە يۆتكىگىلى بولىدۇ. 

كۆنۈپكىسى: بۇ كۆنۈپكىسىنى بېسىش ئارقىلىق نۇر بەلگىنى نۆ-
ۋەتتىكى قۇرنىڭ ئاخىرىغا تېزلىكتە يۆتكىگىلى بولىدۇ. 

كۆنۈپكىسى: قىستۇرۇش / ئۆزگەرتىپ يېزىشنى ئالماشتۇرۇش
كۆنۈپكىسى بولۇپ، بۇ كۆنۈپكىسىنى بېسىش ئارقىلىق قىستۇرۇش ۋە ئۆز-
گەرتىپ يېزىش ھالىتىنى ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ. 

كۆنۈپكىسى: ئۆچۈرۈش كۆنۈپكىسى دېيىلىدۇ. بۇ كۆنۈپكىسىنى
بېسىش ئارقىلىق نۇر بەلگە تۇرغان ئورۇندىكى كىرىلگەن ئۆچۈرگىلى بو-
لىدۇ. 

كۆنۈپكىلىرى: بۇ كۆنۈپكىلەر يۆنىلىش كۆنۈپ-
كىلىرى دېيىلىدۇ. بۇ تۆت كۆنۈپكىسىنى بېسىش ئارقىلىق نۇر بەلگىنى ئېك-
راندا ئاستى - ئۈستى، ئوڭ ۋە سولغا يۆتكىگىلى بولىدۇ. 

مەشىق

1. ئىككى خىل ئۇسۇل ئارقىلىق رەقەم كىرگۈزۈڭ.
 2. تۆۋەندىكى كۆنۈپكىلەرنىڭ ئۇيغۇرچە نامىنى ئېيتىپ بېرىڭ.
- كۆنۈپكىسى دېيىلىدۇ. 
- كۆنۈپكىسى دېيىلىدۇ. 
- كۆنۈپكىسى دېيىلىدۇ. 
- كۆنۈپكىسى دېيىلىدۇ. 